

Soraarnerussutisiaqarnissamut aaqqissuussinermut pinngitsoorani ilaanissap sunniutaasa aaqqissuussinerullu naapertuunnerata nalilersuiffigineqarnissaannik Naalackersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Nalilersuineq UKA2023 nallertinnagu tamanut saqqummiunneqarlunilu Inatsisartunut agguanneqassaaq.

(Inatsisartunut ilaasortaq Doris Jakobsen Jensen, Siumut)

Akissuteqaat

(Aningaasaqarnermut Naligiissitaanermullu Naalackersuisoq)

Siullermeerinnineq

Soraarnerussutisiaqalernissamut aaqqissuussinermut peqataasussaatitaaneq pillugu Inatsisartut inatsisaata ulloq 1. januar 2018 atulernerata kingorna inatsit pingasoriarluni allanngortinneqarpoq. Inatsisitigut allannguutit taakku qaffasissusunik aaqqiinernik aamma Covid 19-ip kingunerisaannik innimiginninnernik nassataqarput. Tamatumunnga atatillugu soraarnerussutisiaqalernissamut aaqqissuussamut peqataasussaatitaanermut aaqqiinermik ilisimasanik nutaanik aamma siunertanik nutarsaasoqarpoq. Taamaammat nalilersuinerup nutaap tamanna tunngavigisinnaavaa¹.

Siunnersuuteqartup nunatta aningaasaqarnera aamma taavaa. Nunatsinni nunanut allanut sanilliulluta nappaassuup nunarsuaq tamakkerlugu siaruaannerata, Ukrainemilu sorsunnerup pitsaanngitsumik sunniutaanik eqqugaanerput annikinneruvoq. Tamanna annertuumik naalagaaffiup ataatsimoortumik tapiissutaanik patsiseqarpoq, taakkulu ajornerpaanut ingalassimatitsipput. Tamatuma saniatigut orsussamut akimik aalajangersimasumik isumaqatigiissut aamma nunarsuup sinnerani annertuumik akit qaffariarnerannut ingalassimatitsivoq.

Siunnersuuteqartup nunatsinni ukiut inuuffiit agguaqatigiissillugu 71-iusut oqaatigaa. Soraarnerussutisiaqalernissamulli aaqqissuussinerit pineqartillugit ukiut inuuffiit agguaqatigiissillugit aallaavigissallugit eqqunngilaq. Soraarnerussutisiaqalernissamut aaqqissuussinerit pineqartillugit agguaqatigiissillugu ukiut sulii inuuffiusussat aallaavigineqartarput. Ukiut inuuffissat sinneri tassaapput ukiut inuup

¹ Ass. Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamut 2022-mi (UKA 2022/109) allannguutissatut siunnersuummut akissutaa takuuk, taanna ataatsimiititaliap apeqqutaanut ilanngussaq 2-tut naqinneqarpoq, kiisalu 2020-mi allannguutissatut siunnersuummut Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamut Naalackersuisup akissutaa (UKA 2020/19). Taamattaq aamma ukioq manna § 37 naapertorlugu siunnersuuteqartup apeqqutaanut marlunnut akissutikka innersuussutigineqarput (apeqqutit 36 aamma 39).

soraarnerussutisiaqalerfiusunik ukioqalersup, soraarnerussutisialittut inuuffigisassaatur ilimagineqartut. Kisitsisit takutippaat ukiut agguaqatigiissillugu inuuffigisassat 12-13-iusut. Tamatumani soraarnerussutisiallip nalinginnaasup pitsaasumik aalaakkaasumillu pineqartup ukiuni 12-13-ini soraarnerussutisialittut aningaasaqarnissaa, soraarnerussutisiassanut ileqqaaruteqarnermut siunertaavoq.

Ullumi Akileraartarnermut Aqutsisoqarfik soraarnerussutisiaqalernissamut aaqqissuussamut peqataasussaataitanermit akiliinnginnermi akileeqqusisarpoq. Tamanna innuttaasut ilannik qaffasinnerusumik akileraaruteqarnermik isumaqarnerannut nassataqarpoq.

Naalakkersuisut soraarnerussutisiaqalernissamut akiliutit, Akileraartarnermut Aqutsisoqarfimmit akileqquneqartartut, Nunatta Karsianut akileraarutitut nakkartinneqarneq ajortut, innuttaasulli ataasiakkaap ileqqaagassaanut ikineqartartut erseqqissassavaat.

Qanittumi innuttaasut arlalinnut aaqqissuussaq pillugu tamatumalu siunertaa pillugu allakkamik nassiuussisoqassaaq. Tamatuma saniatigut Akileraartarnermut Aqutsisoqarfik inatsit pillugu, siunertaa pillugu kiisalu akiliisimannngikkaanni qanoq isionnissaq pillugu ilisimatitsiniarpoq.

Naalakkersuisut aalajangiinissamut siunnersuut itisilerneqarsinnaasooq isumaqarput. Tassami soraarnerussutisiaqalernissamut aaqqissuussaq nalilersorneqareerpoq Inatsisartunilu arlaleriarluni suliarineqareerluni. Naalakkersuisut suliasat ukiakkut suliarineqartussat pissutigalugit misissuinermit piffissaqarnerunissamik aamma qinnuiginnissapput. Tamanna tunngavigalugu Naalakkersuisut allannguutissatut siunnersuut ima qulequtalik saqqummiutissavaat:

Soraarnerussutisiaqalernissamut aaqqissuussap aningaasaqarnikkut patajaassutsimut sunniutaanik nalilersuiffigineqarnissaannik Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Tamatuma saniatigut nalilersuinermit soraarnerussutisiaqalernissamut ileqqaagaqarnerup pisariinnerusumik allaffissuutigineqarsinnaanera aamma nalilersussavaa. Nalilersuineq 2024 naatinnagu tamanut saqqummiunneqarlunilu Inatsisartunut agguanneqassaaq.